

**2008 -
2018**

Filskov for Fremtiden

Kontaktudvalget i Filskov

Filskov for Fremtiden

2008 - 2018

Indhold

Forord:.....	2
Filskovs historie:.....	2
Lokal udviklingsplan - analyse:.....	3
Befolkningsanalyse:.....	5
Borgermøder:.....	5
__ Vision:.....	6
__ Handlinger i 2009:.....	7
Strategi:.....	6
Interview-analyse:.....	8
Organisationsplan.....	9
Afslutning:.....	9

Forord:

Filskovs historie:

Filskov er lokalsamfundet med det gode sammenhold, centralt placeret i naturlige omgivelser i Billund kommune. Filskov har 1052 indbyggere – heraf 595 personer i byen og 457 i oplandet. Kommunen har 26.169 indbyggere pr. 1/8-2008, hvoraf 59% bor i centerbyerne Grindsted og Billund, mens resten bor i omegnsbyerne samt et antal mindre landsbyer.

Landsbyens historie rækker langt tilbage, og det har igennem tiden være karakteristisk for Filskov, at byen altid har villet og kunnet selv, uanset hvilket amt, kommune eller sogn man igennem tiden tilfældigvis har været en del af.

Det er som om, at det at være en slags lillebror i et dobbeltsamfund, altid har fået det bedste frem i folk fra Filskov. Og det bedste har altid været den udefinerlige trang til at skabe noget nyt. Storebroder har været Sønder Omme, som Filskov havde sognefællesskab med til 1910, og kommunefællesskab 3 år mere. Endvidere har Filskov været en del af Vejle Amt indtil 1970. Derefter var det Grindsted, der fik æren af det kommunale samvær med den lille stædige by i nord.

Indtil 2010 havde Filskov kommunale servicetilbud både for børn og ældre, men efter kommunesammenlægningen i 2007 har såvel Filskov Plejecenter som den kommunale skole været under pres. Plejecentret er efter lukning i 2010 således nu omdannet til et lokalt ejet friplejehjem og der er, efter en kortvarig beslutning om lukning af skolen i efteråret 2010, nu planer om at starte en Friskole pr. august 2012.

Filskov for Fremtiden

Gennem århundreder levede man af landbruget. Landbruget skaffede smør på brødet og sul på bordet. Man skal ikke forestille sig et isoleret, lukket, selvforsynende samfund. Handel har hørt med til dagens orden, og gerne internationalt. Små samfund som Filskov var led i større handelsruter der gik mod syd, til de store markeder omkring Hamburg. Det var specielt kvæg man handlede med.

Jernbanen buldrede ind med røg og damp til Filskov i 1916. Filskov voksede, skiftede karakter. Den evige virketrang fik andre udfoldelsesmuligheder. Industri og handel blev nye løsningsmodeller. I store dele af det 20. århundrede markerede Filskov sig som den by på egnen, hvor indbyggerne i højeste grad var beskæftiget indenfor industri og håndværk. Handel og transport var de andre store erhvervsgrøner.

I det 20. århundrede fik Filskov alle de institutioner, der siden har præget byen: Bank-filialer, Centralskole, alderdomshjem, mejeri, sportsplads, kro, klubhus, Sognegård, lystanlæg mm. Det er den slags der gør en by. Men stor blev den aldrig rigtig. Den falder stadig ind under landsbybegrebet. Titlen "Årets landsby" fik Filskov papir på i 2003, da byen helt fortjent blev kåret som årets landsby i Danmark.

Sammenholdet er vigtigt i en by som Filskov. Institutioner og erhverv er ikke nok til at skabe dette forhold. En stor årlig markering af Filskov er naturligvis Viaduktfesten. Indadtil giver festen sammenhold. Udadtil er det også en markering af Filskov som lokalsamfund. Filskov har, gennem mange år, vist, at man kan udvikle sig på mange måder og områder og i samarbejde med mange forskellige administrative partnere. Filskov er en overlever.

Lokal Udviklings Plan

Lokal analyse:

Nedenstående analyse har dannet grundlag for det videre arbejde med udarbejdelse af vision og strategi:

Lokalsamfundet har en bred befolknings sammensætning – se under befolkningsanalysen.

Filskov har servicefaciliteter for folk i alle aldre. For de mindste i form af kommunale dagplejere, p.t. 8 personer. Derudover er der Filskov Børnehus – en udvidet SFO tilhørende Filskov Skole for aldersgruppen 3 – 10 årige. Skolen er en landsbyskole bygget i 1962 med pt. 128 elever fordelt på Bh. Kl. – 7. klasse.

For de ældre borgere er Filskovcentret pr. 1. april - 2010 blevet erstattet med den selvejende institution, Filskov Fripleshjem, som nu sørger for ældreomsorg. Hjemmeplejearbejdet i distrikt Filskov foregår pr. 1. april 2010 med udgangspunkt i Sdr. Omme-centret. Filskov Fripleshjem har fuldt udbygget 36 plejeboliger. Pensionistforeningen og Nørkleklubben holder deres aktiviteter på Fripleshjemmet tirsdag og onsdag.

Filskov for Fremtiden

Filskov har et godt foreningsliv og foreningerne er gode til at arbejde sammen via Kontaktudvalget. I fritiden har borgerne mulighed for at deltage i følgende klub- og forenings aktiviteter: billard, bridge, jagtforening, lokalhistorisk arkiv, politiske foreninger, FDF, Indre Mission, idrætsforening, soldatervennekreds, borgerforening, pensionistforening, ungdomsklub samt diverse støtteforeninger.

På skolen tilbydes skoleeleverne frivillige musikalske aktiviteter. Bl.a. kan det nævnes, at skolen har et aktivt musikliv med 2 skolekor (Lillekor 0.-2. kl. og Storekor 3.-7. kl.) samt et stort elevengagement i Billund Musik- og Kulturskole.

Viadukthallen er omdrejningspunktet for mange aktiviteter – den er Filskovs stolthed, ikke mindst fordi mange borgere ved fælles hjælp byggede hallen i 2005. En stor del af driften er baseret på frivillig arbejdskraft.

Filskov har et Kontaktudvalg. Udvalget består af et medlem fra hver af Filskovs foreninger, samt de lokale politikere der sidder i Billund Byråd. Udvalgets vigtigste opgave er at koordinere og samle de ideer, der kommer fra foreninger og borgere i Filskov, og fremme samarbejdet på tværs af foreningerne.

Kontaktudvalget sørger for udgivelsen af INFO, som udelukkende finansieres af bladets annoncer. INFO kan benyttes af alle, både foreninger og private. Kontaktudvalget startede i 1978, og kort herefter startede bladet INFO. I de senere år har udvalget bl.a. fungeret som "sandkasse" for igangsættelsen af alle større frivillige tiltag i Filskov.

Filskov har en kirke, forsyningsvirksomheder (Filskov Fællesantenne, Filskov Vandværk og Filskov Energiselskab, der producerer kraftvarme fra gylle og flis), en mængde små og store erhvervsdrivende samt et erhvervsudviklingselskab: Filskovs Fremtid Aps, der hjælper iværksættere i gang.

Der er gode bosætningsmuligheder i Filskov, idet der udbydes kommunale og private udstykninger på Kirkehusvej, private boliger i Kirkeparken og privat udstykning i Krohaven.

Ovennævnte synliggøres for lokale og potentielle tilflyttere på www.filskovogomegn.dk

Filskov er stolt af sit lokalsamfund, hvor fokuspunkterne er fællesskab, lokal forankring, nærhed, tryghed, udvikling, helhed og sammenhængskraft.

Filskov for Fremtiden

Befolkningsanalyse:

Mandtal i Filskov pr. 2009. Befolkningens fordeling i aldersgrupper ser således ud:

0 - 2 år	45
3 - 5 år	33
6 - 16 år	187
17 - 24 år	78
25 - 64 år	546
65 - 79 år	106
80 - 89 år	40
90 + år	10
Ialt	1045

Borgermøder:

Kontaktudvalget inviterede til borgermøde i april 2008, til en diskussion om fremtiden under overskriften: Filskov for Fremtiden. Over et halvt hundrede forventningsfulde borgere har bidraget med spændende og idérige forslag til udvikling af lokalsamfundet, og efterfølgende arbejdet videre med idéerne i arbejdsgrupper. I november 2009 præsenterede de nedsatte grupper deres foreløbige arbejde.

Dette medførte, at Kontaktudvalget har besluttet at satse på følgende 5 områder over de næste år:

Filskov Fripøleehjem:

Vi vil ikke sende folk væk fra lokalsamfundet, når de bliver ældre og måske har brug for en plejebolig.

Branding af Filskov

Vi vil fremover have Filskov på landkortet og få fortalt "den gode historie" om os selv.

Anlægget:

Der mangler fysiske aktivitetsmuligheder for børn og unge ved bl.a. skole, hal og anlæg.

Stisystemer i Filskov

Filskov og omegn skal bindes sammen med stisystemer.

Sti til Sdr. Omme

Man ønsker at binde de to byer sammen og samtidig løse problemet med den trafikfarlige Omme Landevej. Tidsplan: 2011-13.

Filskov for Fremtiden

Desuden:

Området langs åen

På sigt ønske om naturstier langs Omme Å – efter inspiration fra Ringive-Grønbjerg-Langelund projekt.

Turismeprojekt i samarbejde med Billund Landdistriktsråd.

Etablering af Filskov Friskole.

Vision:

Med udgangspunkt i analysen og indsatsområderne, har Kontaktudvalget formuleret en vision for lokalsamfundet Filskov:

- Der er i 2010 påbegyndt etablering af fysiske aktivitetsmuligheder for børn og unge
- I 2011 har Filskov et velfungerende Fripølehus.
- Sdr. Omme og Filskov er i 2012 forbundet med en sikker trafikvej for bløde trafikanter
- Filskov er siden 2012 blevet systematisk brandet.
- Filskov er i 2012-13 blevet en del af Visit Billunds overordnede turismeplan for Billund Kommune og har igangsat de første lokale turismetiltag.
- Filskov har i 2015 forbundet fysiske, kulturelle og naturlige aktivitetsområder med et velfungerende stisystem.
- I år 2018 stiler Filskov mod at være et lokalsamfund med 15 % flere indbyggere end i 2008, i en varieret befolkningspyramide.

Strategi:

For at nå visionen, skal der udarbejdes en strategi, der bakker op om visionen og sætter handling på drømmen.

- Markedsføring af Filskov, der øger bosætningen (salg af byggegrunde og ejerboliger, øget udlejning)
- Færdigbygning af Filskov Fripølehus, der sikrer de ældre muligheden for at blive i Filskov i alderdommen, og som frigør boliger på leje- og ejerboligmarkedet
- Etablering af naturlegeplads ved anlægget, aktivitetsredskaber ved skole og hal – forbundet med et tilgængeligt og naturligt stisystem.
- Etablering af tilgængelige, naturlige forbindelser til naturressourcer i omegnen.
- Medinddragelse og tildeling af ansvar til de unge omkring udviklingsplanen.
- Trampesti mellem Sdr. Omme og Filskov med etablering af et lokalt Sti-laug i samarbejde med de lokale lodsejere.
- Turismeudviklingen tager udgangspunkt i Billund Kommunes overordnede plan for Visit Billund og sikrer samtidig lokale tiltag og behov.

Filskov for Fremtiden

Handlinger i 2009:

Ved borgermødet d. 4/11-2009 præsenterede de forskellige ad hoc-grupper deres foreløbige arbejde.

Planen er som følger:

- **Filskov Friclejehjem**
 - Foråret 2009: Indsamling og forhandling med Billund Kommune.
 - Efteråret 2009: Projektering.
 - Foråret 2010: Overtagelse af eksisterende plejecenter.
 - Efteråret 2010-2012: Nybyggeri samt renovering af eksisterende boliger.

 - Bestyrelse nedsat incl. ad hoc-grupper
 - Plejegruppen (indretning, køkken, omsorg/miljø)
 - PR-gruppen
 - Økonomi-gruppen
 - ✓ Tovholder/kontakt: Johan Andersen.

- **Naturlegeplads og aktivitetsområde**
 - Arbejdsgruppe starter projektet med legeplads i Anlægget. Idé, analyse og planlægningsfasen.
 - ✓ Tovholder/kontakt: Åse Jensen, Peter Junge.

- **Stisystemer i Filskov**
 - Arbejdsgruppen starter projektet med etablering af hjertestier i det bynære område.
 - ✓ Tovholder/kontakt: Sonja Laustsen, Hanne Egebjerg, Erik Kristensen.

- **Markedsføringsgruppe**
 - Er aktive i LAG-Billund
 - Ajourfører og udvikler hjemmesiden
 - Ajourfører og udvikler INFO
 - Tager initiativer til kreative, målrettede aktiviteter
 - Værdidebat – budskab
 - Produktion af byfilm.
 - ✓ Tovholder/kontakt: Anette og Johan Andersen, Mette Østergaard.

- **Trampesti mellem Filskov og Sdr. Omme**
 - Kontakt til teknisk udvalg i kommunen omkring lokalplaner, trafikplaner m.m.
 - Længerevarende projekt, der skal være færdig i år 2012.
 - ✓ Tovholder/kontakt: Søren Elnegaard.

Filskov for Fremtiden

- **Turismeprojektet**
 - Turismeprojekt påbegynder idé-fasen, sammensætning af ad hoc-gruppe. Påbegyndt i april-2014. Se bilag 1.
 - ✓ Tovholder: Louise Sandfeld, Filskov Kro
 - Omme-Å projektet påbegyndt i samarbejde med Sdr. Omme Lokalråd foråret 2014. Ansøgning i samarbejde med projektkoordinator, Stine Berg, foråret 2014
 - ✓ Tovholder/kontakt: Johan Andersen
- **Proces for de unge i aldersgruppen 14-20 år - Johan**
 - Ansvarlig: Johan Andersen.
 - ✓ Tovholder/kontakt: Johan Andersen. Ikke påbegyndt.

Hver arbejdsgruppe arbejder målrettet med følgende beskrivelse af deres emne / projekt:

- ✓ Baggrund og formål
- ✓ Beskrivelse
- ✓ Aktivitets- og tidsplan
- ✓ Ressourcer og deltagere
- ✓ Kommunikation
- ✓ Budget
- ✓ Finansiering

Kontaktudvalget koordinerer projekterne og nedsætter fælles ad hoc-grupper.

Interview-analyse, Filskov

Til yderligere kvalifikation af udviklingsplanen gennemførte Kontaktudvalget, i samarbejde med Billund Kommune og konsulent Anders Fihl, i efteråret 2010 en interviewanalyse i Filskov. Et sammendrag af interviewene gav følgende resultat:

Filskov er en landsby – en landsby med en vision om at være stedet, hvor man kender hinanden, kommer hinanden ved og har et rigtigt godt sammenhold. Det står endda på byskiltet.

Som et led i denne helhedsplan har Kontaktudvalgets medlemmer lavet ni interviews for at høre, hvad byens borgere havde at sige omkring byens udvikling.

Ved at analysere disse ni interviews står det klart, at der er tre faktorer, der i høj grad kendetegner Filskov:

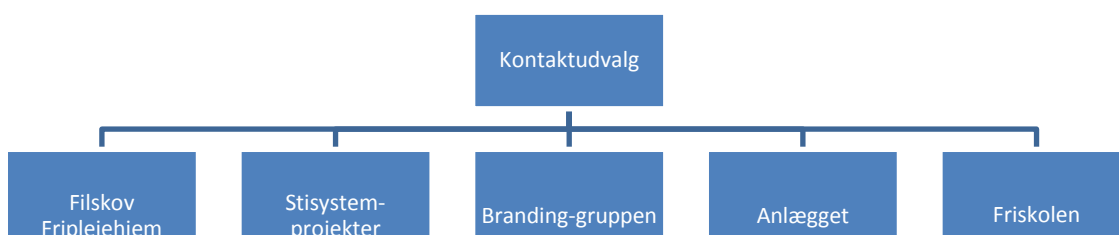
Filskov for Fremtiden

- Man er meget fokuseret på sammenhold, sammenhold og sammenhold. Der står sammenhold over det hele i alle interviews; sammenholdet er vigtigt og det prioriteres som noget man gerne vil være kendt for over for omverdenen – men også noget, man gerne vil praktisere internt. Sammenhold og godt sammenhold er en værdi som man ønsker at sprede til de unge og til nyttilflyttere. Filskov har ligesom alle de andre omegnsbyer mange foreninger. Men i projektsamarbejder fylder foreningerne ikke så meget og frem for alt, tegnes der ikke grænser mellem foreninger. Man mødes om formålet – og man mødes på tværs.
- Filskov er meget markedsorienteret. Filskov har en forståelse af, at byen eksisterer, fordi den har noget at tilbyde. I alle interviews er der stort fokus på tilbud til borgerne – i form af projekter, samt mere institutionelle tilbud (skole, børne-og ældreinstitutioner). Når der tænkes i Filskov, er man meget god til at tænke på nytteværdien af det man igangsætter. Projekterne skal virke attraktive for Filskovs egne borgere, tilflyttere og turister.
- Den sidste afgørende faktor, som man ud fra interviewene kan sige kendetegner Filskov er, at Filskovs borgere besidder et kæmpe drive! Der er en stålvilje i forhold til at få projekter og handlingsplaner til at lykkes. Viljen kobles gerne med en god portion stædighed. Filskovs indbyggere har igen in mente, at der skal være en nytteværdi med de projekter, der sættes i gang. Og for at de skal lykkes, skal der oftest frivillig arbejdskraft til. Der synes at eksistere en høj grad af bevidsthed omkring det at være frivillig – og en vilje til at være det.

Filskov har som andre byer også et kapacitetsproblem. Ildsjæle er der forholdsvis mange af, men fyrtårnene trækker typisk et stort læs. Der er allerede en opmærksomhed på, hvordan man aflaster disse personer og starter på at oplære nye.

Adspurgt om ønsker til fremtiden for Filskov er borgerne interesseret i at få mere erhverv til byen. De vil også gerne bevare og udbygge stisystemet. Samtidig skal hjørnestene som skolen og friplejehjemmet bevares og udvides i forhold til den tilbudte funktionalitet. Filskov har også som de andre omegnsbyer mangel på tilbud til de unge, der ikke interesserer sig for sport. Der ønskes derfor et samlingssted til de unge. Samtidig er der ønske om at være orienteret mod turister og tilflyttere.

Organisationsplan:

Filskov for Fremtiden

Foråret 2011: Orienteringsmøde arr. af Kontaktudvalget og Billund Kommune, hvor udviklingsplanen blev gennemgået og der blev foretaget status på arbejdsgrupperne.

Afslutning:

Der har siden det første borgermøde i 2008 været afholdt 3 opfølgende borgermøder i henholdsvis 2009, 2011 og 2014. På alle møder har de forskellige arbejdsgrupper orienteret om, hvor langt deres projekter er kommet, justeringer er aftalt, og nye indsatsområder er blevet føjet til de foregående.

Kontaktudvalget, som hidtil har været overordnet tovholder for det fortsatte arbejde med "Udviklingsplanen 2008-2018", påtager sig fortsat ansvaret for opfølgning og kontakt til de lokale arbejdsgrupper. Der blev således på mødet i 2011 lagt op til, at Kontaktudvalget, udover almindelige justeringer, mindst hvert 4. år, eller efter behov, laver opfølgning på arbejdet med udviklingsplanen, ligesom Kontaktudvalget også fremover påtager sig kontakten til såvel Billund Byråd som samarbejdspartnere udenfor lokalområdet Filskov.

Helt i tråd med en af hovedkonklusionerne af interviewundersøgelsen er Filskov aktuelt i gang med det indledende arbejde i relation til den fremtidige markedsføring af Filskov.

Efter etableringen af Filskov Fripleshjem og de igangværende planer om dannelse af en friskole med tilhørende fri børnehave og fritidsordning fra 2012, har Filskov fremover helt naturligt fået tanker om at markedsføre sig som "Den selvejende landsby". Samtidig med dette har Kontaktudvalget i den kommende tid forpligtet sig til at debattere, hvordan Filskov fremover kan øge samarbejdet mellem byens institutioner og foreningerne til gavn for alle parter.

Samlet set må årene fra 2010 og fremover forventes at blive år med endog meget store forandringer for Filskov. Særligt den lokale overtagelse af den hidtidige offentlige service på børne- og ældreområdet giver Filskov et stort fremtidigt udviklingspotentiale. Det er netop dette udviklingspotentiale, der fortsat gerne skulle kunne udtrykkes og udvikles ved hjælp af "Udviklingsplanen 2008-2018". "Frivillighedsprincippet" kommer her til at stå sin afgørende prøve.

Kontaktudvalget

N.B. Udviklingsplanen revideret d. 24. april – 2014 på borgermøde. Endeligt vedtaget på Kontaktudvalgsmøde d. 12. august – 2014.

Filskov for Fremtiden
